

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ПОСЛОВАЊА БАНАКА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА НАДЗОР НАД ПОСЛОВАЊЕМ
ДАВАЛАЦА ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА

СЕКТОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА У СРБИЈИ

Извештај за треће тромесечје 2012. године

Новембар, 2012. године

Садржај:

1. Учесници на тржишту	2
1.1. Број давалаца лизинга	2
1.2. Број запослених	2
1.3. Власничка структура	3
2. Билансна структура	4
2.1. Биланс стања	4
2.2. Однос билансних сума давалаца лизинга и банака	7
2.3. Тржишно учешће	8
2.4. Биланс успеха	10
3. Структура пласмана и квалитет активе	12
3.1. Примаоци лизинга	12
3.2. Предмет финансирања	13
3.3. Секторска структура	14
3.4. Квалитет активе	14
4. Показатељи пословања	14
5. Извори финансирања и средства резерве	16

1. Учесници на тржишту

1.1. Број давалаца лизинга

На крају трећег тромесечја 2012. године, дозволу Народне банке Србије за обављање послова финансијског лизинга поседовали су следећи даваоци лизинга:

1. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	9. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd
2. EFG Leasing a.d. Beograd	10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd
3. Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd	11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd
4. Intesa Leasing d.o.o. Beograd	12. S-Leasing d.o.o. Beograd
5. LIPAKS d.o.o. Beograd	13. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd
6. NBG Lizing d.o.o. Beograd	14. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd
7. NLB Leasing d.o.o. Beograd	15. VB Leasing d.o.o. Beograd
8. Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	16. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd

Давалац лизинга OTP Leasing d.o.o. Novi Sad, који има дозволу Народне банке Србије за обављање послова финансијског лизинга, у поступку је добровољне ликвидације, на коју је Народна банка Србије дала сагласност.

1.2. Број запослених

Укупан број запослених у сектору финансијског лизинга из године у годину се повећавао, да би у 2009. години почео да се смањује, што се наставило и у 2010. У 2011. години број запослених је варирао у распону од 471 до 485, а на крају године је износио 482, што је представљало повећање у односу на 2010. У току 2012. године број запослених је поново имао тенденцију смањења и на крају трећег тромесечја ове године износио је 436. Просечан број запослених по једном даваоцу лизинга износио је око 27.

Преглед броја запослених у сектору финансијског лизинга по годинама и на дан 30. септембра 2012. године приказан је у Табели 1:

Табела 1 – Број запослених у сектору финансијског лизинга

Датум	Број запослених
31. 12. 2005.	329
31. 12. 2006.	388
31. 12. 2007.	478
31. 12. 2008.	516
31. 12. 2009.	489
31. 12. 2010.	476
31. 12. 2011.	482
30. 9. 2012.	436

Извор: Народна банка Србије.

1.3. Власничка структура

Домаће vs. страно власништво

- Укупно десет давалаца лизинга је у 100% или већинском власништву страних правних лица;
- У 100% или већинском власништву домаћих лица је пет давалаца лизинга (од чега четири у власништву домаћих банака са страним капиталом);
- У власништву домаће банке са страним капиталом и страног правног лица, са по 50% учешћа у капиталу, један је давалац лизинга.

Финансијски vs. нефинансијски сектор

- Оснивачи 13 давалаца лизинга су банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције;
- Оснивачи два даваоца лизинга (LIPAKS d.o.o. Beograd и Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd) не припадају финансијском сектору. Тој групи може се додати и Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd, чији је оснивач банка која послује у саставу Porsche групе и која је специјализована за услуге финансирања производа из продајног програма ове групе.

Преглед власничке структуре давалаца лизинга дат је у Табели 2.

Табела 2 – Преглед власничке структуре давалаца лизинга

Р. бр. Давалац лизинга	Власник	% власништва
1. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad	100
2. EFG Leasing a.d. Beograd	EFG New Europe Holding b.v, Amsterdam, Holandija EFG Eurobank Ergasias s.a, Atina, Grčka Eurobank EFG a.d. Beograd	48,63 25,81 25,56
3. Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd	Hypo-Alpe-Adria-Leasing Holding GmbH, Клагенфурт, Austrija	100
4. Intesa Leasing d.o.o. Beograd	Banca Intesa a.d. Beograd	100
5. LIPAKS d.o.o. Beograd	Мирко Жежељ Зоран Танасић Сандра Љодић Милорад Милић	48,19 48,19 3,11 0,51
6. NBG Lizing d.o.o. Beograd	National bank of Greece s.a. Atina, Grčka	100
7. NLB Leasing d.o.o. Beograd	Nova Ljubljanska banka d.d, Ljubljana, Slovenija	100
8. Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	Piraeus Bank s.a. Atina, Grčka Piraeus Bank a.d. Beograd	51,00 49,00
9. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	Porsche Bank AG, Salzburg, Austrija	100
10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd	ProCredit Bank a.d. Beograd	100
11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	Raiffeisen banka a.d. Beograd Raiffeisenbank – Leasing International GmbH, Beč, Austrija	50 50
12. S-Leasing d.o.o. Beograd	Steiermarkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Grac, Austrija Erste Group Immorent International Holding GmbH, Beč, Austrija	50 50
13. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	Societe Generale Banka Srbija a.d. Beograd	100
14. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd	UniCredit Leasing S.P.A, Bolonja, Italija	100
15. VB Leasing d.o.o. Beograd	VB-Leasing International Holding GmbH, Beč, Austrija	100
16. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	Istrabenz D.D. Koper, Slovenija АД за холдинг, консалтинг и менаџмент послове Група Застава возила, Крагујевац – у реструктурирању	95,2 4,8

Извор: Народна банка Србије.

2. Билансна структура

2.1. Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца лизинга је на дан 30. септембра 2012. године износила 75,6 милијарди динара, што у односу на 31. децембар 2011. (када је износила 80,2 милијарде динара) представља смањење од 5,8%. Највећи део aktive и пасиве давалаца лизинга односи се на средства и обавезе у страниој валути или индексирано валутном клаузулом (90,3% укупне aktive, односно 88,0% укупне пасиве).

У укупној активи давалаца лизинга најзначајније учешће имала су потраживања по основу финансијског лизинга, које се на крају трећег тромесечја 2012. године, у односу на крај 2011. године, повећало са 78,9% на 81,7%.

Обртна имовина давалаца лизинга се, у односу на 2011. годину, смањила за 19,9%, пре свега због смањења позиције готовина и готовински еквиваленти за 32,8%. Учешће те позиције у укупној билансној активи смањило се са 8,7%, колико је износило на крају 2011. године, на 6,2%.

Поједини даваоци лизинга су, због немогућности пласирања у финансијски лизинг, слободна финансијска средства орочевали код банака, што је утицало на укупан раст позиција дугорочна и краткорочна финансијска средства у укупној активи, али се због процентуално већег смањења aktive од смањења ових позиција учешће смањило са 6,9%, колико је износило на крају 2011. године, на 6,3% на крају трећег тромесечја 2012. У истом периоду, учешће позиције остала обртна имовина и одложена пореска средства се повећало са 3,5% на 3,7%.

У пасиви давалаца лизинга, на дан 30. септембра 2012. године, највеће учешће имале су дугорочне обавезе од 86,7%, које су се, у односу на 2011. годину, смањиле за 6,0%. Учешће дугорочних кредита из иностранства у пасиви повећало се са 81,2%, у 2011. години, на 81,6%, док се учешће дугорочних кредита у земљи смањило са 5,7%, у 2011, на 5,1%.

Учешће краткорочних обавеза у укупној пасиви се на дан 30. септембра 2012. године смањило у односу на 2011, са 3,0% на 2,8%. У тој позицији, на категорију остале обавезе и одложене пореске обавезе односило се 1,4% укупне пасиве (као и у 2011). На краткорочне кредите у земљи односио се део чије је учешће у укупној пасиви 0,9% (1,2% у 2011), а на позицију обавезе из финансијског лизинга 0,3% (као и у 2011). Учешће обавеза по основу камата и осталих трошкова финансирања у укупној пасиви минимално се повећало у односу на 2011. годину, са 0,1% на 0,2%.

У току прва три тромесечја 2012. године дошло је до смањења капитала у односу на 2011. за 2,3%, али се на дан 30. септембра 2012. учешће капитала у укупној пасиви повећало са 10,0% (у 2011) на 10,4%. На смањење капитала

утицало је смањење резерви и повећање губитка у већем износу од повећања основног капитала и повећања нераспоређене добити.

Збирни биланс стања свих давалаца лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2011. и 30. септембра 2012. године, дат је у Табели 3.

Табела 3 – Збирни биланс стања свих давалаца лизинга (у 000 RSD)						
Редни број	ПОЗИЦИЈА	31. 12. 2011.		30. 9. 2012.		% раста
		Износ	%	Износ	%	30. 9. 12/ 31.12.11.
АКТИВА		80.213.477	100,0	75.569.353	100,0	–5,8
1.	СТАЛНА ИМОВИНА	63.965.232	79,7	62.561.103	82,9	–2,2
1.1.	Некретнине. постројења и опрема	511.916	0,6	495.502	0,7	–3,2
1.2.	Потраживања по основу финансијског лизинга	63.300.147	78,9	61.715.023	81,7	–2,5
1.3.	Дугорочна финансијска средства	3.024	0,0	214.409	0,3	6990,2
1.4.	Остала стална имовина	150.145	0,2	136.169	0,2	-9,3
2.	ОБРТНА ИМОВИНА	16.248.245	20,3	13.008.250	17,1	–19,9
2.1.	Готовина и готовински еквиваленти	7.002.921	8,7	4.707.185	6,2	–32,8
2.2.	Краткорочна потраживања из финансијског лизинга	581.677	0,7	549.376	0,7	–5,6
2.3.	Краткорочна финансијска средства	5.511.018	6,9	4.532.344	6,0	–17,8
2.4.	Остала краткорочна потраживања	368.216	0,5	394.556	0,5	7,2
2.5.	Остала обртна имовина и одложена пореска средства	2.784.413	3,5	2.824.789	3,7	1,5
ПАСИВА		80.213.477	100,0	75.569.353	100,0	–5,8
1.	КАПИТАЛ	8.032.937	10,0	7.849.620	10,4	–2,3
1.1.	Основни капитал	4.184.951	5,2	4.371.036	5,8	4,4
1.2.	Резерве	2.520.304	3,1	2.221.657	2,9	–11,8
1.3.	Ревалоризационе резерве	0	0,0	0	0,0	-
1.4.	Нето нерелизоване добици/ губици	0	0,0	–16	0,0	-
1.5.	Нераспоређена добит	3.157.978	3,9	3.246.759	4,3	2,8
1.6.	Губитак	1.830.296	2,3	1.989.816	2,6	8,7
1.7.	Стечене сопствене акције и сопствени удели	0	0,0	0	0,0	-
2.	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	69.790.592	87,0	65.593.404	86,8	–6,0
2.1.	Дугорочна резервисања	72.360	0,1	65.622	0,1	–9,3
2.2.	Дугорочне обавезе	69.718.232	86,9	65.527.782	86,7	–6,0

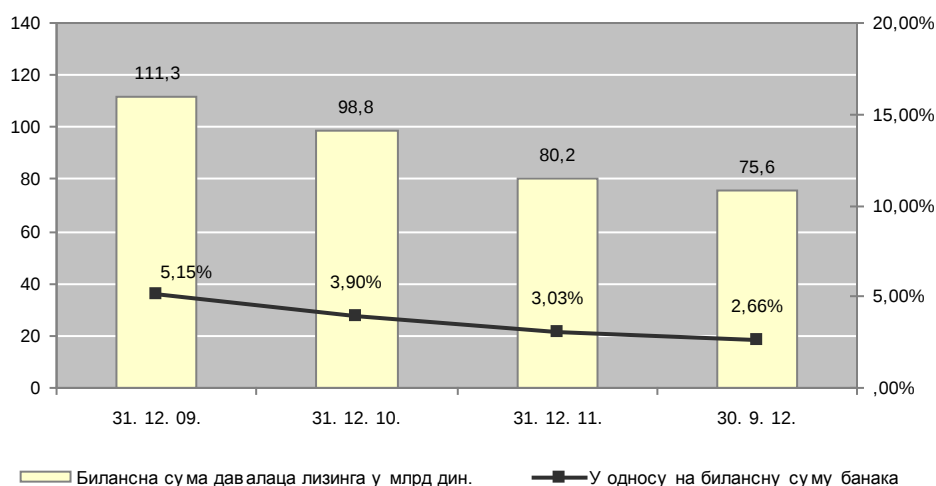
Табела 3 – Збирни биланс стања свих давалаца лизинга
(у 000 RSD)

Редни број	ПОЗИЦИЈА	31. 12. 2011.		30. 9. 2012.		% раста 30. 9. 12/ 31.12.11.
		Износ	%	Износ	%	
2.2.1.	Дугорочни кредити у земљи	4.563.153	5,7	3.829.984	5,1	-16,1
2.2.2.	Дугорочни кредити у иностранству	65.155.079	81,2	61.686.295	81,6	-5,3
2.2.3.	Остале дугорочне обавезе	0	0,0	11.503	0,0	-
3.	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	2.389.948	3,0	2.126.329	2,8	-11,0
3.1.	Краткорочне финансијске обавезе	990.098	1,3	787.474	1,1	-20,5
3.1.1.	Краткорочни кредити у земљи	932.259	1,2	655.814	0,9	-29,7
3.1.2.	Краткорочни кредити у иностранству	0	0,0	0	0,0	-
3.1.3.	Обавезе по основу камата и осталих трошкова финансирања	57.839	0,1	131.660	0,2	127,6
3.2.	Обавезе из финансијског лизинга	270.223	0,3	255.289	0,3	-5,5
3.3.	Остале обавезе и одложене пореске обавезе	1.129.627	1,4	1.082.946	1,4	-4,1

Извор: Народна банка Србије.

2.2. Однос билансних сума давалаца лизинга и банака

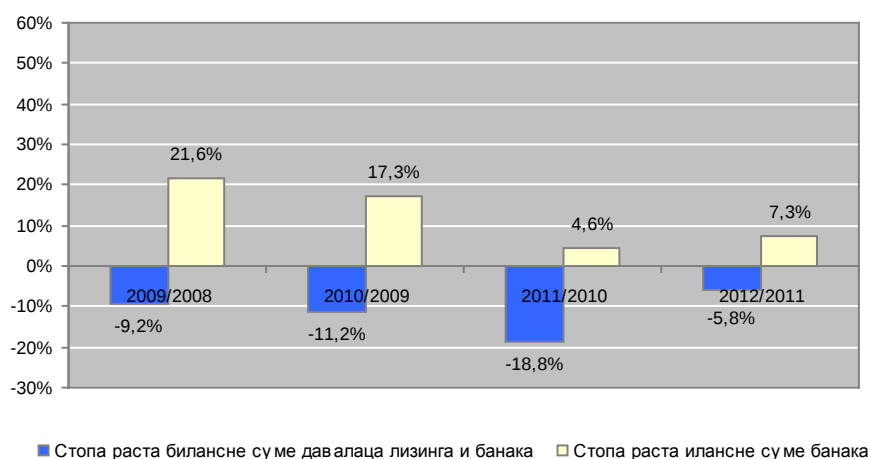
Даваоци лизинга су на дан 30. септембра 2012. године остварили билансну суму у износу од 75,6 милијарди динара, или 2,66% билансне суме банкарског сектора, што је приказано у Графикону 1.

Графикон 1 - Однос билансне суме банака и давалаца лизинга
(у милијардама динара)

Извор: Народна банка Србије.

Билансна сума давалаца лизинга на дан 30. септембра 2012. године, у односу на 31. децембар 2011. године, смањена је за 5,8%, док је у истом периоду билансна сума банкарског сектора повећана за 7,3% (Графикон 2).

Графикон 1 - Стопа раста билансне суме давалаца лизинга и банака

Извор: Народна банка Србије.

2.3. Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције између давалаца лизинга, поред појединачног и укупног тржишног учешћа према висини билансне aktive, извршен је и обрачун *Herfindahl-Hirschman*-овог индекса. Такође, на основу појединачног тржишног учешћа према висини потраживања по основу финансијског лизинга (портфолија), утврђен је и ранг према висини тих потраживања.

Табела 4 – Тржишно учешће давалаца лизинга

Ранг	Давалац лизинга	Билансна активна (у 000 RSD)	Учешће 2011.	Кумул. учешће 2011.	Ранг	Давалац лизинга	Билансна активна (у 000 RSD)	Учешће 2012.	Кумул. учешће 2012.	Ранг – порт-фолио 2012.
1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd	20.031.305	25,0%	25,0%	1.	Hypo Alpe-Adria-Leasing d.o.o. Beograd	16.646.674	22,0%	22,0%	1
2.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	6.673.318	8,3%	33,3%	2.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	7.010.879	9,3%	31,3%	5
3.	NLB Leasing d.o.o. Beograd	6.605.194	8,2%	41,5%	3.	UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd	6.196.082	8,2%	39,5%	2
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	6.510.351	8,1%	49,6%	4.	NLB Leasing d.o.o. Beograd	6.043.119	8,0%	47,5%	8

Табела 4 – Тржишно учешће давалаца лизинга

Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Уче- шће 2011.	Кумул. учешће 2011.	Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Уче- шће 2012.	Кумул. учешће 2012.	Ранг – порт- фолио 2012.
5.	EFG Leasing а.д. Beograd	6.055.634	7,5%	57,2%	5.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	5.698.175	7,5%	55,0%	4
6.	VB Leasing d.o.o. Beograd	5.571.863	6,9%	64,1%	6.	VB Leasing d.o.o. Beograd	5.553.599	7,4%	62,4%	3
7.	UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd	4.854.091	6,1%	70,2%	7.	NBG Lizing d.o.o. Beograd	5.088.912	6,7%	69,1%	7
8.	NBG Lizing d.o.o. Beograd	4.595.310	5,7%	75,9%	8.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	4.870.326	6,5%	75,6%	6
9.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	4.303.441	5,4%	81,3%	9.	EFG Leasing а.д. Beograd	2.954.907	3,9%	79,5%	11
10.	CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	2.933.210	3,7%	84,9%	10.	CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	2.941.734	3,9%	83,4%	9
11.	LIPAKS d.o.o. Beograd	2.836.154	3,5%	88,5%	11.	S-Leasing d.o.o. Beograd	2.895.699	3,8%	87,2%	10
12.	S-Leasing d.o.o. Beograd	2.729.862	3,4%	91,9%	12.	LIPAKS d.o.o. Beograd	2.769.999	3,7%	90,9%	14
13.	Procredit Leasing d.o.o. Beograd	2.291.153	2,9%	94,7%	13.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	2.216.677	2,9%	93,8%	12
14.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	1.904.510	2,4%	97,1%	14.	Procredit Leasing d.o.o. Beograd	2.109.121	2,8%	96,6%	13
15.	Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	1.711.445	2,1%	99,2%	15.	Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	2.000.271	2,6%	99,2%	15
16.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	522.377	0,7%	99,9%	16.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	573.179	0,8%	100,0%	16
17.	OTP Leasing d.o.o. Novi Sad	84.259	0,1%	100,0%						
УКУПНО		80.213.477	100,0%	-	УКУПНО		75.569.353	100,0%	-	
Herfindahl– Hirschman-ов индекс			1.086,2		Herfindahl– Hirschman-ов индекс			982,8		

Извор: Народна банка Србије.

Тржиште финансијског лизинга спада у категорију конкурентског тржишта, што указује и *Herfindahl–Hirschman*-ов индекс, који је на дан 30. септембра 2012. године износио 982,8.

Као што је приказано у Табели 4, редослед давалаца лизинга по тржишном учешћу према висини билансне активе се на крају трећег тромесечја 2012. године изменио у односу на крај 2011. године. Прва два даваоца лизинга су задржала водеће позиције, уз смањење тржишног учешћа са 33,3% на 31,3%.

Најзначајнију промену ранга и учешћа на тржишту према висини билансне активе на дан 30. септембра 2012. године, у односу на 2011. годину, имали су

EFG Leasing a.d. Beograd, који се с петог места у 2011. години померио на девето место, при чему се тржишно учешће смањило са 7,5% на 3,9%, и UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd, који се са седмог места у 2011. години померио на треће место, при чему се тржишно учешће повећало са 6,1% на 8,2%.

Највећу разлику у рангу према висини билансне активе и према висини портфолија имали су следећи даваоци лизинга:

- VB Leasing d.o.o. Beograd, који је према висини портфолија на трећем, а према висини билансне активе на шестом месту,
- NLB Leasing d.o.o. Beograd, који је према висини портфолија на осмом, а према висини билансне активе на четвртном месту, и
- Intesa Leasing d.o.o. Beograd, који је према висини портфолија на петом, а према висини билансне активе на другом месту.

2.4. Биланс успеха

У прва три тромесечја 2012. године, укупан резултат пре опорезивања на нивоу тржишта финансијског лизинга био је негативан и износио је 95,9 милиона динара (у 2011. години је био позитиван и износио је 315,5 милиона динара). Појединачно посматрано, 12 давалаца лизинга је остварило позитиван резултат пре опорезивања, у укупном износу од 709,1 милиона динара, док су четири даваоца лизинга имала негативан резултат пре опорезивања, у укупном износу од 805,0 милиона динара. У посматраном периоду, у односу на 2011. годину, прерачунато на годишњи ниво, укупни приходи и добици су смањени за 9,5%, а укупни расходи и губици за 3,5%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца лизинга били су приходи од камата по основу финансијског лизинга, чије се учешће у укупним приходима у прва три тромесечја 2012. године повећало, у односу на 2011. годину, са 71,3% на 72,8%. У структури укупних прихода, значајније су учествовали приходи по основу посла финансијског лизинга (приходи у вези са закључењем и реализацијом уговора о финансијском лизингу – обрада захтева за финансирање, префактурисани трошкови, остали трошкови настали у случају неизмирења обавеза прималаца лизинга) са 12,2%, док су нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле учествовали са 6,1%, нето приходи од осталих камата са 5,5% и категорија остали добици и приходи са 3,2%.

У оквиру категорије расхода, највеће учешће имали су расходи камата по основу посла финансијског лизинга, чије се учешће у укупним приходима, у прва три тромесечја 2012. године, у односу на 2011. годину, повећало са 32,0% на 35,7%. Значајније позиције у категорији расхода су нето расходи од усклађивања вредности имовине, са учешћем у укупним приходима од 24,2%, трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи са 16,7%, остали трошкови

пословања са 16,6%. Трошкови по основу посла финансијског лизинга су у укупним приходима учествовали са 3,6%, трошкови амортизације и резервисања са 1,9%, а остали губици и расходи са 1,6%.

Збирни биланс успеха свих давалаца лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2011. и 30. септембра 2012. године, дат је у Табели 5.

Табела 5 – Збирни биланс успеха давалаца лизинга
(у 000 RSD)

Ред- ни број	ПОЗИЦИЈА	1. 1 – 31. 12. 11.	% у укуп. прих.	1. 1 – 30. 9. 12.	% у укуп. прих.	% раста 2012/ 2011.
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА						
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
1.	Приходи од камата по основу финансијског лизинга	5.146.903	71,3	3.569.369	72,8	-7,5
2.	Расходи камата по основу посла финансијског лизинга	2.308.819	32,0	1.749.086	35,7	1,0
3.	Приходи по основу посла финансијског лизинга	893.762	12,4	596.914	12,2	-11,0
4.	Трошкови по основу посла финансијског лизинга	274.920	3,8	175.619	3,6	-14,8
I.	ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	3.456.926	47,9	2.241.578	45,7	-13,5
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
5.	Нето приходи од осталих камата	526.229	7,3	269.580	5,5	-31,7
6.	Нето расходи од осталих камата	0	0,0	0	0,0	-
7.	Нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	188.872	2,6	297.901	6,1	110,3
8.	Нето расходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	0	0,0	0	0,0	-
9.	Нето приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања	18.578	0,3	0	0,0	-100,0
10.	Нето расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	0	0,0	0	0,0	-
11.	Нето добици по основу продаје и закупа	0	0,0	0	0,0	-
12.	Нето губици по основу продаје и закупа	141.041	2,0	77.260	1,6	-27,0
13.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1.082.300	15,0	819.935	16,7	1,0
14.	Трошкови амортизације и резервисања	166.537	2,3	91.993	1,9	-26,3
15.	Остали трошкови пословања	1.149.750	15,9	814.734	16,6	-5,5
16.	Нето добитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	13.818	0,2	8.092	0,2	-21,9
17.	Нето губитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	0	0,0	0	0,0	-

Табела 5 – Збирни биланс успеха давалаца лизинга
(у 000 RSD)

Ред- ни број	ПОЗИЦИЈА	1. 1 – 31. 12. 11.	% у укуп. прих.	1. 1 – 30. 9. 12.	% у укуп. прих.	% раста 2012/ 2011.
18.	Нето добитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	266	0,0	0	0,0	-100,0
19.	Нето губитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	0	0,0	0	0,0	-
20.	Нето приходи од усклађивања вредности имовине	0	0,0	0	0,0	-
21.	Нето расходи од усклађивања вредности имовине	1.465.217	20,3	1.187.205	24,2	8,0
22.	Остали добици и приходи	426.247	5,9	157.814	3,2	-50,6
23.	Остали губици и расходи	310.604	4,3	79.764	1,6	-65,8
II.	РЕЗУЛТАТ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	315.487	4,4	-95.926	-2,0	-
24.	НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	47	0,0	0	0,0	-100,0
25.	НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	36	0,0	0	0,0	-100,0
III.	РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	315.498	4,4	-95.926	-2,0	-
26.	ПОРЕЗ НА ДОБИТАК					
26.1.	1. Порески расход периода	266.340	3,7	97.757	2,0	-51,1
26.2.	2. Одложени порески расходи периода	93.229	1,3	0	0,0	-100,0
26.3.	3. Одложени порески приходи периода	2.444	0,0	334	0,0	-81,8
27.	Исплаћена лична примања послодавцу	0	0,0	0	0,0	-
IV.	НЕТО РЕЗУЛТАТ	-41.627	-0,6	-193.349	-3,9	519,3
V.	УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	7.214.722	100,0	4.899.670	100,0	-9,5
VI.	УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	6.899.224	95,6	4.995.596	102,0	-3,5

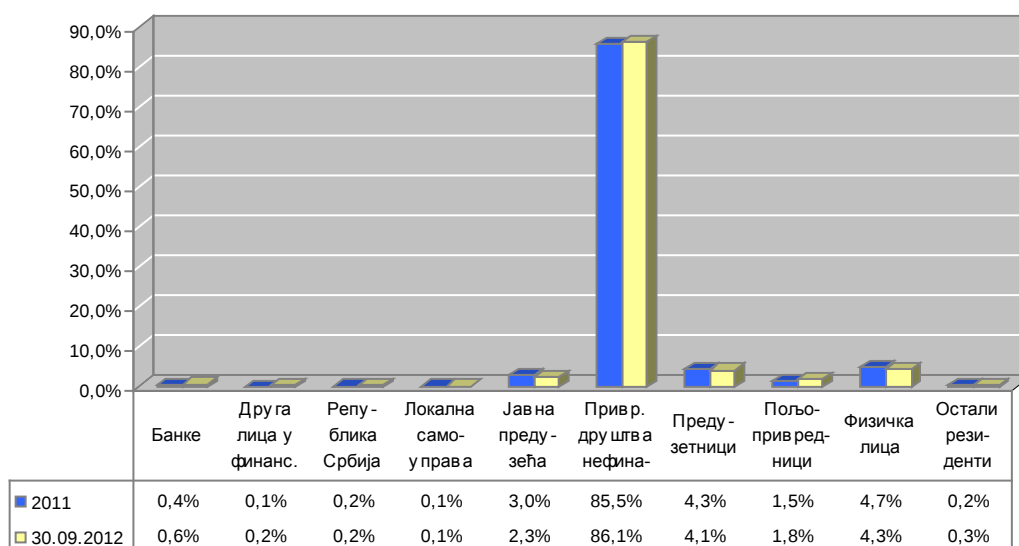
Извор: Народна банка Србије.

3. Структура пласмана и квалитет активе

3.1. Примаоци лизинга

На крају трећег тромесечја 2012. године, као и на крају 2011. године, структуру пласмана према примаоцу лизинга (Графикон 3) карактерисало је високо учешће пласмана по основу финансијског лизинга одобрених привредним друштвима која не припадају финансијском сектору (86,1%).

Графикон 3 - Структура пласмана према примаоцу лизинга

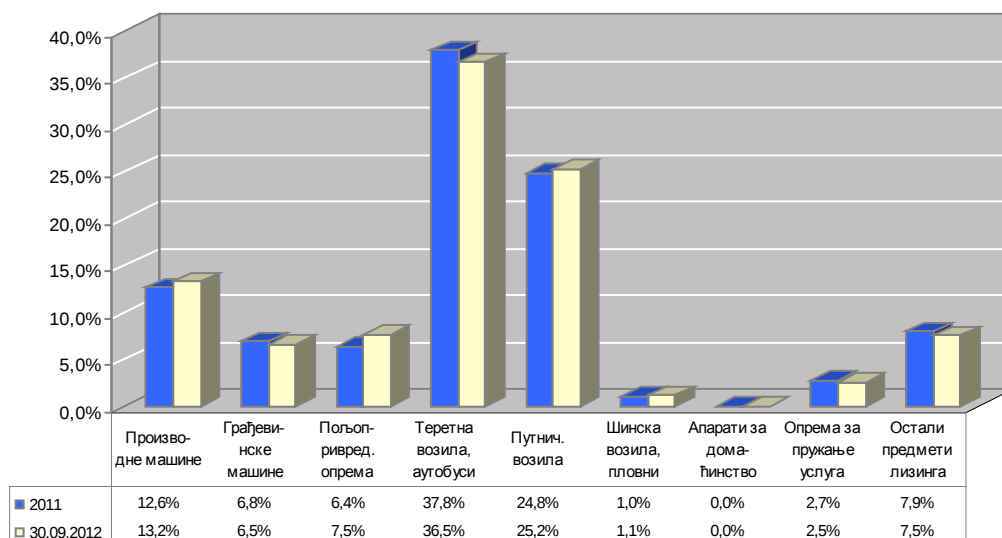
Извор: Народна банка Србије.

Учешће осталих прималаца лизинга је знатно ниже. Физичка лица су у укупним пласманима учествовала са 4,3%, предузетници са 4,1%, јавна предузећа са 2,3%, пољопривредници са 1,8%, док је учешће осталих категорија појединачно испод 1%.

3.2. Предмет финансирања

У прва три тромесечја 2012. године није било великих промена у структури пласмана према предмету лизинга (Графикон 4) у односу на претходну годину, тако да највеће учешће и даље има финансирање теретних возила, минибуса и аутобуса са 36,5% (37,8% у 2011. години). Следећа по учешћу у финансирању су путничка возила са 25,2% (24,8% у 2011. години).

Графикон 4 - Структура пласмана према предмету лизинга

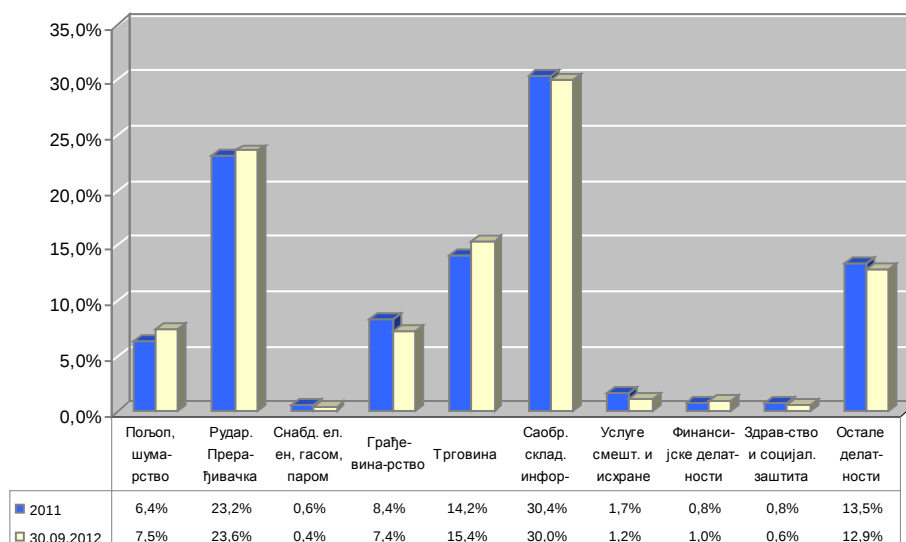
Извор: Народна банка Србије.

Учешће финансирања производних машина се на крају трећег тромесечја 2012. године, у односу на 2011. годину, повећало са 12,6% на 13,2%, као и учешће финансирања пољопривредне опреме са 6,4% на 7,5%, док је учешће финансирања осталих предмета лизинга смањено са 7,9% на 7,5%, као и учешће финансирања грађевинских машина са 6,8% на 6,5% и опреме за пружање услуга са 2,7% на 2,5%.

3.3. Секторска структура

У секторској структури пласмана (Графикон 5), на дан 30. септембра 2012. године, најзначајније учешће имали су сектори саобраћаја, складиштења, информисања и комуникација од 30,0% (30,4% у 2011. години). Значајније је и учешће сектора прерађивачке индустрије са секторима рударства и снабдевања водом са 23,6% (23,2% у 2011. години), сектора трговине са 15,4% (14,2% у 2011. години), осталих делатности са 12,9% (13,5% у 2011. години), сектора грађевинарства са 7,4% (8,4% у 2011. години) и сектора пољопривреде, шумарства и рибарства са 7,5% (6,4% у 2011. години).

Графикон 5 - Секторска структура пласмана

Извор: Народна банка Србије.

3.4. Квалитет активе

Портфолио за тржиште финансијског лизинга, на дан 30. септембра 2012. године, износио је 61,7 милијарди динара, што у односу на крај 2011. године (63,3 милијарде динара) представља смањење за 2,5%.

Доспела ненаплаћена бруто потраживања су износила 11,0 милијарди динара, што чини 15,9% бруто потраживања по основу финансијског лизинга (14,7% у 2011. години), док је нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања износила 4,3 милијарде динара, тако да је њено учешће у портфолију износило 6,9% (5,9% у 2011. години), а у капиталу 54,4% (46,5% у 2011. години).

На крају трећег тромесечја 2012. године, у укупно доспелим ненаплаћеним потраживањима, највећи део односио се на потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана. Та потраживања у свом бруто износу су у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга учествовала са 12,9% (10,4% у 2011. години), док је нето књиговодствена вредност тих потраживања у укупном портфолију учествовала са 4,2% (2,8% у 2011. години).

Исправка вредности и доспелих и недоспелих потраживања на дан 30. септембра 2012. године износила је 7,6 милијарди динара, а њен удео у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга 11,0%, што представља повећање у поређењу с крајем 2011. године, када је износио 10,2%.

У току прва три тромесечја 2012. године, даваоци лизинга су имали враћених предмета лизинга у вредности од скоро 2,5 милијарди динара, што је, заједно с

пренетим стањем из ранијих година, износило 4,1 милијарду динара и представљало 6,7% портфолија и 52,5% капитала, док су ове вредности на крају 2011. године износиле 9,0% портфолија и 71,1% капитала. Од наведене укупне вредности враћених предмета лизинга, даваоци лизинга су 19,9% поново дали у финансијски лизинг, 30,6% продали, док је скоро 45% остало неангажовано. Вредност враћених предмета лизинга је умањена путем исправке вредности за 4,8%. На дан 30. септембра 2012. године стање враћених предмета лизинга је износило 1,8 милијарди динара, што представља 3,0% портфолија, односно 23,4% капитала (на крају 2011. године стање враћених предмета лизинга је представљало 2,5% портфолија и 19,9% капитала).

4. Показатељи пословања

За потребе анализе тржишта финансијског лизинга израчунати су показатељи пословања, који су приказани у Табели 6.

На крају трећег тромесечја 2012. године, због исказаног негативног резултата пре опорезивања, показатељи профитабилности давалаца лизинга (принос на просечну активу и принос на просечан капитал) били су негативни.

Просечна активна каматна стопа је остала на истом нивоу, док се просечна пасивна каматна стопа повећала, што је резултирало смањењем нето каматне марже.

Покриће расхода од камата се смањило, док су се оперативни расходи према просечним пласманима повећали.

Због мањег смањења капитала од смањења обавеза, солвентност на тржишту финансијског лизинга се повећала, на шта указују и показатељи, по којима су укупне обавезе 8,63 пута веће од капитала, а дугорочне обавезе 8,36 пута веће од капитала.

Табела 6 – Показатељи пословања

ПОКАЗАТЕЉ ПОСЛОВАЊА	31. 12. 2011.	30. 9. 2012.
Принос на просечну активу (ROA)	0,35%	–0,16%
Принос на просечан капитал (ROE)	3,91%	–1,61%
Нето каматна маржа	4,90%	4,46%
Просечна активна каматна стопа	8,29%	8,29%
Просечна пасивна каматна стопа	2,91%	3,49%
Покриће расхода од камата	1,14x	0,95x
Оперативни расходи према просечним пласманима	3,50%	3,68%
Укупне обавезе према капиталу	8,99x	8,63x
Дугорочне обавезе према капиталу	8,69x	8,36x

Извор: Народна банка Србије.

5. Извори финансирања и средства резерве

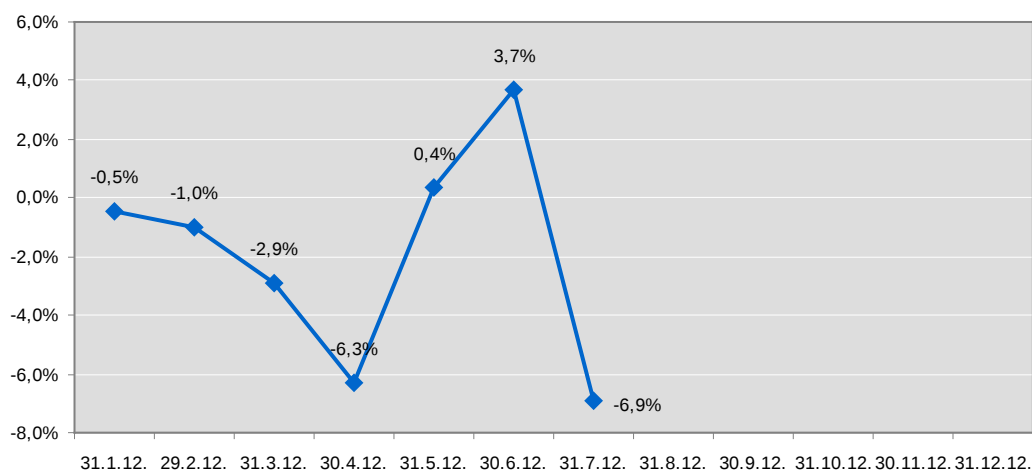
Као што се види из структуре биланса стања, највећи износ пласмана по основу финансијског лизинга финансира се путем задуживања у иностранству – обавезе по кредитима повученим из иностранства на дан 30. септембра 2012. године чиниле су 81,6% укупне пасиве, док су пласмани по основу финансијског лизинга чинили 81,7% укупне активе. На крају трећег тромесечја 2012. године, учешће дугорочних кредита у земљи се смањило у односу на 2011. годину, са 5,7% на 5,1% укупне пасиве, а минимално се смањило и учешће краткорочних кредита у земљи са 1,2% (на крају 2011. године) на 0,9% укупне пасиве. Иностранци повериоци давалаца лизинга су најчешће оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе.

Како би се смањиле цене финансирања путем финансијског лизинга и ојачала конкурентска позиција давалаца лизинга на финансијском тржишту, донета је Одлука о престанку важења Одлуке о обавези давалаца лизинга да држе средства резерве. Том одлуком је укинута обавеза даваоцима лизинга да обрачунавају средства резерве на обавезе по кредитима, другим позајмицама и допунским уплатама примљеним из иностранства, као и да их држе на посебном рачуну отвореном код банке.

Последњи обрачун и издвајање средстава резерве даваоци лизинга су били дужни да изврше 17. августа 2012. године, на основицу на дан 31. јула 2012. године, која се у односу на 31. јануар 2006. године (на коју је извршено прво обрачунавање и издвајање 10. фебруара 2006. године) повећала око 7,9 пута и износила је 419,4 милиона евра.

Стопе промене основице за обрачун средстава резерве давалаца лизинга, у односу на претходни месец, у току 2012. године представљене су у Графикону 6.

Графикон 6 - Стопа промене основице за обрачун средстава резерве
(у односу на претходни месец)

Графикон 7 - Укупно издвојена средства резерве давалаца лизинга
(у хиљадама EUR)

